ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2008

Vyhlásené: 17.05.2008 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

172

ZÁKON

z 11. apríla 2008

o neprimeraných podmienkach v obchodných vzťahoch a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 30/1992 Zb. o Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komore v znení neskorších predpisov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

§ 1

Tento zákon upravuje

a) vymedzenie neprimeraných podmienok v obchodných vzťahoch (ďalej len „neprimerané podmienky“) medzi dodávateľom tovaru a odberateľom tovaru, z ktorých jeden je na druhom ekonomicky závislý,

b) kontrolu neprimeraných podmienok,

c) konanie vo veciach neprimeraných podmienok.

§ 2

Na účely tohto zákona sa rozumie

a) účastníkom obchodného vzťahu podnikateľ, ktorý je dodávateľom tovaru alebo odberateľom tovaru,

b) ekonomickou závislosťou stav, keď jeden z účastníkov obchodného vzťahu uzatvorí zmluvu za preňho neprimeraných podmienok s druhým účastníkom obchodného vzťahu, pretože jeho možnosti na uzatvorenie zmluvy s inými podnikateľmi na trhu Slovenskej republiky sú obmedzené z dôvodu uplatňovania rovnakých alebo obdobných neprimeraných podmienok v obchodnom vzťahu inými podnikateľmi,

c) peňažným plnením platba poskytnutá účastníkom obchodného vzťahu súvisiaca s dodávkou tovaru, vrátane platby na obchodné aktivity odberateľa tovaru, najmä zľavy, dary, bonusy, rabaty, skontá,

d) nepeňažným plnením iné plnenie, ako plnenie podľa písmena c) súvisiace s dodávkou tovaru, najmä vecné dary a služby, marketingová podpora pri otvorení novej prevádzkarne, rozvoz tovaru zo skladov odberateľa do jeho prevádzkarní,

e) obchodnou aktivitou aktivita, za ktorú sa považuje reklamná akcia a letáková akcia, vrátane tlače a distribúcie, akcia na podporu ďalšieho predaja tovaru, rozhlasová produkcia v prevádzkarni, otvorenie novej prevádzkarne,

f) dodávateľom podnikateľ, ktorý dodáva tovar odberateľovi,

g) odberateľom podnikateľ, ktorý nakupuje tovar od dodávateľa na účely jeho ďalšieho predaja.

§ 3

(1) Neprimeranou podmienkou v obchodnom vzťahu je peňažné plnenie dodávateľa

a) za jeho zaradenie do registra dodávateľov u odberateľa,

b) za zaradenie tovaru do evidencie výrobkov predávaných odberateľom a úhrada za prevádzku elektronických zariadení,

c) za využitie distribučnej siete odberateľa,

d) za časovo obmedzené umiestnenie tovaru dodávateľa v prevádzkarni odberateľa,

e) na obchodné aktivity odberateľa, alebo

f) za umiestnenie jeho tovaru na určitom mieste v prevádzkarni odberateľa vrátane umiestnenia tovaru dodávateľa na exponovanom mieste v prevádzkarni odberateľa na žiadosť dodávateľa; exponovaným miestom v prevádzkarni odberateľa je odberateľom vymedzená časť jeho prevádzkarne určená na ukladanie tovaru, ktorá nesmie presiahnuť 5 % z celkovej úložnej plochy prevádzkarne odberateľa.

(2) Peňažné plnenie podľa odseku 1 je neprimeranou podmienkou v obchodnom vzťahu, ak celková suma peňažného plnenia je viac ako 3 % z ročných tržieb dodávateľa za tovar predaný jednotlivému odberateľovi v kalendárnom roku, kedy došlo k peňažnému plneniu. Do sumy peňažného plnenia a ročných tržieb sa nezahŕňa daň z pridanej hodnoty a v prípade tovaru, na ktorý sa uplatňuje spotrebná daň ani spotrebná daň.

(3) Peňažné plnenie za využitie distribučnej siete odberateľa sa nepovažuje za neprimeranú podmienku v obchodnom vzťahu, ak dodávateľ nemá možnosť dodať odberateľovi tovar v dohodnutom objeme a na dohodnuté miesto iným spôsobom.

(4) Za neprimeranú podmienku v obchodnom vzťahu sa považuje aj

a) vykonávanie kontrol priestorov výrobcu alebo dodávateľa odberateľom, vrátane požadovania rozborov a skúšok tovaru v čase platnosti dokladu o úradnej kontrole, vydaného príslušným kontrolným orgánom štátu,[1]) alebo akreditovanou osobou, s výnimkou, ak bude ďalej predávať tovar konečnému spotrebiteľovi pod vlastnou obchodnou značkou a preberá na seba povinnosti výrobcu alebo ak vykonáva kontrolu na vlastné náklady,

b) vrátenie tovaru odberateľom dodávateľovi na náklady dodávateľa bez právneho dôvodu,

c) povinnosť neodôvodnenej výmeny dodaného tovaru na náklady dodávateľa,

d) určenie dlhšej lehoty na splnenie peňažného záväzku pri dodanom tovare s dátumom minimálnej trvanlivosti alebo spotreby ako 30 dní odo dňa doručenia faktúry za dodaný tovar, vystavenej podľa osobitného predpisu,[2])

e) zníženie dohodnutej ceny tovaru za zaplatenie peňažného záväzku do lehoty splatnosti,

f) požadovanie dodatočného nepeňažného plnenia účastníkom obchodného vzťahu po odovzdaní a prevzatí tovaru,

g) prenesenie sankcií, uložených kontrolnými orgánmi[3]) účastníkovi obchodného vzťahu na druhého účastníka tohto vzťahu, bez právneho dôvodu,

h) okamžité vypovedanie zmluvy o opakujúcom sa plnení bez výpovednej lehoty a bez dôvodu,

i) podmieňovanie možnosti postúpenia pohľadávky bez písomného zdôvodnenia dlžníka,

j) vylúčenie nároku na úroky z omeškania za oneskorené splnenie peňažného záväzku,

k) dodatočné zníženie dohodnutej ceny[4]) dodaného tovaru odberateľom na náklady dodávateľa bez osobitnej uzavretej písomnej dohody odberateľa s dodávateľom o dôvode a rozsahu zníženia dohodnutej ceny.

(5) Dohodnúť neprimerané podmienky v obchodných vzťahoch medzi účastníkmi obchodných vzťahov sa zakazuje.

§ 4

Na účely zamedzenia neprimeraných podmienok sa môžu účastníci obchodných vzťahov dohodnúť na prijatí etického kódexu, ktorý podrobnejšie ustanoví kritériá čestných a transparentných obchodných vzťahov a vymedzí neprimerané podmienky, ktoré sú v poctivom obchodnom styku neprípustné. Dňom pristúpenia účastníka obchodného vzťahu k etickému kódexu sa etický kódex stáva pre tohto účastníka záväzným. Kontrolu neprimeraných podmienok v obchodných vzťahoch môže vykonávať aj osoba poverená signatármi etického kódexu.

§ 5

(1) Kontrolu neprimeraných podmienok v obchodných vzťahoch podľa tohto zákona a osobitných predpisov[5]) vykonávajú:

a) Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky v obchodných vzťahoch, kde tovarom je potravinársky výrobok,

b) Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky v obchodných vzťahoch, kde tovarom je nepotravinársky výrobok.

(2) Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky alebo Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky vykoná kontrolu u účastníka obchodného vzťahu z vlastného podnetu, z podnetu účastníka obchodného vzťahu, z podnetu profesijnej organizácie oprávnenej podľa stanov, štatútu alebo písomného plnomocenstva, alebo z podnetu verejnoprávnej samosprávnej inštitúcie vo veciach ochrany práv a oprávnených záujmov jej členov, ak je dôvodné podozrenie, že medzi účastníkmi obchodného vzťahu boli dohodnuté neprimerané podmienky.

(3) Predmetom kontroly sú len údaje, informácie, doklady a písomnosti, z ktorých sa dá zistiť

a) ekonomická závislosť jedného z účastníkov obchodného vzťahu na druhom účastníkovi obchodného vzťahu,

b) dohodnutie neprimeraných podmienok medzi účastníkmi obchodného vzťahu.

(4) Ak tento zákon neustanovuje inak, pri výkone kontroly sa postupuje podľa osobitného predpisu.[6])

§ 6

(1) Ak sa kontrolou preukáže, že medzi účastníkmi obchodného vzťahu bola dohodnutá neprimeraná podmienka, Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky alebo Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky uloží účastníkovi obchodného vzťahu, ktorému je neprimeraná podmienka na prospech, pokutu za neprimeranú podmienku

a) podľa § 3 ods. 1 do 5 mil. Sk (150 000 eur),

b) podľa § 3 ods. 4 do 10 mil. Sk (300 000 eur).

(2) Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky alebo Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky je pri výkone kontroly podľa tohto zákona oprávnené uložiť pokutu až do 50 tis. Sk (1 500 eur) účastníkovi obchodného vzťahu, ktorý

a) nepredloží v určenom termíne požadované doklady alebo odmietne poskytnúť informácie potrebné na dosiahnutie účelu kontroly,

b) poskytne osobám vykonávajúcim kontrolu nepravdivé alebo neúplné informácie,

c) inak sťažuje alebo marí výkon kontroly.

(3) Pri uložení pokuty Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky alebo Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky prihliada na závažnosť protiprávneho konania, jeho následky a čas trvania alebo opakovanie takéhoto konania.

(4) V rozhodnutí o uložení pokuty podľa odseku 1 Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky alebo Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky uloží účastníkovi obchodného vzťahu aj primeranú lehotu na odstránenie neprimeranej podmienky. Ak tieto nedostatky účastník obchodného vzťahu v určenej lehote neodstráni, Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky alebo Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky môže uložiť pokutu opakovane.

(5) Konanie o uložení pokuty možno začať do jedného roka odo dňa, keď sa Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky alebo Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky o porušení povinnosti dozvedelo. Pokutu nemožno uložiť, ak od porušenia povinnosti uplynuli tri roky.

(6) Výnos z pokuty je príjmom štátneho rozpočtu.

§ 7

Na konanie o pokutách podľa tohto zákona sa vzťahuje zákon o správnom konaní,[7]) ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 8

Zrušuje sa zákon č. 358/2003 Z. z. o obchodných reťazcoch v znení zákona č. 543/2004 Z. z.

Čl. II

Zákon Slovenskej národnej rady č. 30/1992 Zb. o Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komore v znení zákona č. 448/2001 Z. z. a zákona č. 546/2004 Z. z. sa dopĺňa takto:

V § 4 sa za odsek 1 vkladá nový odsek 2, ktorý znie:

„(2) Komora je oprávnená podať návrh na začatie konania na správnom orgáne alebo na súde vo veciach kontroly neprimeraných podmienok v obchodných vzťahoch a vo veciach ochrany práv a oprávnených záujmov svojich členov; v týchto prípadoch sa stáva účastníkom konania. Komora je oprávnená zastupovať svojich členov pred súdom alebo pred správnym orgánom na základe plnomocenstva vo veciach ochrany ich práv alebo oprávnených záujmov.“.
Doterajší odsek 2 sa označuje ako odsek 3.

Čl. III

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2009.

Ivan Gašparovič v. r.

Pavol Paška v. r.

Robert Fico v. r.

1) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov.

2) Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.

3) Napríklad zákon č. 128/2002 Z. z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

4) § 3 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 18/1996 Z. z. o cenách v znení neskorších predpisov.

5) Nariadenie Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch 81 a 82 Zmluvy (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ kap. 8/zv. 2).

6) § 8 až 13 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov.

7) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.